

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre ... 8 kor.
Fél évre ... 4 „
Negyed évre ... 2 „

→ Megjelenik minden vasárnap. →

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlköztásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

XIV. évfolyam.

Szászsebes, 1910. október 2.

23. szám.

A kincstáriak mozgalmához.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal altiszti személyzete mint a kincstáriak mozgalmának megindítója beküldte hozzánk a benyújtandó emlékirat tervezetét lapunkban abból a célból való közlése végett, hogy ahhoz a más hatóságbeli kartársak is hozzászólhassanak s illetve a gyűlésen teendő módosításait előkészíthessék.

A beküldött tervezetet azzal a tartalommal és abban a formában adjuk, amint a hozzánk beérkezett, bár egyes kitételei nem felelnek meg a valódi állapotnak; ezeket a hibákat majd a teendő módosítások lesznek hivatva kiküszöbölni, annyit azonban megengedtünk magunknak, hogy itt-ott rövid megjegyzésünket megtegyük.

A zsarnócai kartársak tervezete itt következik:

Emlékirat

(tervezet)

a m. kir. kincstári, m. kir. főiskolai és m. kir. vállálapítványi erdészeti altisztek fizetése, természetbeni illetménye, nyugdíja, özvegyeik és árváik ellátása, valamint szolgálati szabályzatuk rendezésére vonatkozólag.

A m. kir. kincstári, m. kir. főiskolai és m. kir. vállálapítványi erdészeti altisztek mostani dotációi, nemcsak hogy a korunk kívánalmainak meg nem felelnek, a rendes, tisztességes és erkölcsileg kifogástalan megélhetéshez nem elegendők, de rendezetlenek is.

Fizetésük más „állami ágazatok“ altisztjeiét még távolról sem közelíti meg, sőt más ágazatok szolgálait sem üti meg.

Eltéktelve a m. kir. államvasutak, a m. kir. pénzügyőrség és a m. kir. csendőrség altisztjeinek viszonylagosan bőkezű ellátásától, szolgáljon például a rokon m. kir. bányászati altisztek jövedelme, kik nagyobb kvalifikációval nem bírnak, mint a mostani erdészeti altisztek zöme, munkaidejük meg van határozva órákban, legtöbbször telepeken tömegesen laknak, élelmük beszerzése könnyebb, valamint a gyermeknevelés is, lakásuk és tüzelőjük biztosítva s ha a lakhoz kert tartozik, ennek hasznélvezete is.

Ezen kívül a bányászatnál rendszeresen divnak a kezelési jutalékok, az úgynevezett „tantiémek“ melyek a legroszabb esetben is fizetésük 10—20%-át teszik; minden szűkebb termésű esztendőben pedig drágasági pótléklban részesülnek.

Az erdészeti személyzetnek ezekben sohasem volt része, bár ráfért volna, még pedig sokkal jobban.

Már az utolsó két pont mennyire szembeszökő különbségre vall a két ágazat alkalmazottjai javadalmazása között, de még szembeszökőbb, ha megtekintjük fizetésük arányát.

Fizetés személyi pótléklkal együtt		Különbözet az erdészeti terhére
a bányászatnál	az erdészetnél	
I-ső oszt. altiszt 1400—1700 K	I-ső oszt. altiszt 1000—1300 K	400 K
II-ik oszt. altiszt 1000—1300 K	II-ik oszt. altiszt 700—1000 K	300 K
segéd altiszt 700—1000 K	szolgák nagyobbára szakvizsgázottak 400—500 (erdőlegények és segédőrök)	500 K

(Az utolsó nem helyes, mert az erdőlegények és segéderdőőrök bére 600—700 K. A szerkesztő).

A szolgálat terhes mindenütt, ha azt becsülettel végezzük, de legterhesebb az erdészeti altiszti személyzetnél, melyre ráhárul a kezelés, erdőtenyésztés és védelem, sőt még mindenféle más természeti jelenségek statisztikája, nemcsak fizikai, de műszaki teendője is; melynek 90%-a távol az élelem beszerzési gócpontoktól, a társadalomtól elszigetelten, elhagyatva kis falvakon és az erdőn lakik, kitéve a törvényt nem respektáló veszedelmes haragjának és boszujának éjjel nappal talpon kell lennie, hogy a kenyéradója javát esküjéhez hiven kezelje és megvédje, pedig ma a közönséges munkásnak is megszabott a napi munka — és pihenő ideje. A gyermeknevelés nehézségeit most már nem említjük, legalább elemi tekintetben, mert a magas kormány remélhetőleg szélesebb körre is kiterjeszti a megkezdett s az állam kulturájára áldást hozandó munkáját ebben a tekintetben, mert eddig tett üdvös intézkedésével beismerte, hogy az erdészeti altisztek majdnem 50%-a nem adhatja meg gyermekeinek a kellő elemi oktatást a lakóhelyén.

Az erdészeti altisztek nyugdíjjogosultsága s hozzátartozóinak, ha elárvultak az ellátása mesésen mostoha, mert a családfő ki van téve annak, hogy 10 szolgálati éve 1 nap híján a nyugdíjába be nem tudatik.

Az özvegy az ily módon kiszabott s férjét megillető nyugdíj $\frac{1}{3}$ -ára jogosult. (Nem áll, mert az özvegy a férje által utóljára élvezett fizetésnek kapja $\frac{1}{3}$ -át. A szerkesztő).

Egy-két neveletlen árvára nem kap semmit, háromra igen: egyenként évi 36 koronát, de ezt is csak akkor, ha ezen összeg az ő évi nyugdíját meg nem haladja!?

Ha a gondviselés véletlen bőkezűségéből 3-nál több árvája van, a fölösöknek nincs ellátási díjra való jogosultságuk. (Nem helyes, mert akárhány ha 8—10 olyan koru árvája van is, a nevelési alapjárulék tekintettel az özvegy nyugdíjának nagyságára, valamennyinek jár. A szerkesztő).

A természetbeni illetményeik egyrészt nem elegendők, másrészt bár illetmények — mint rét és legelő — kedvezménynek tekintetnek s ha az erdőterület üzemterve szerint ki nem hasíthatók, megváltás tárgyát nem képezik.

Egyenlőtlenül van megállapítva a tűzifajárandóság is, mert ugyanaz az altiszt ha II-od osztályú, 24 ürm.-t, ha I-ső osztályú 36 ürm.-t kap, bár egy és ugyanabban a lakásban, — mondjuk — előléptetés esetén a meglévő állomásán maradván — lakik.

Hogy az erdészeti altisztek nyugdíjjogosultsága hogyan viszonylik a bányászati altisztekéhez, az alábbi kimutatásból világosan látható. (Rövidesség kedvéért az özvegyek és árvák ellátási ügyének összehasonlítását mellőzzük, mert majdnem ugyanaz „a családfő nyug-

dijalapja szerint“, mi az erdészetre nézve kedvezőtlenebb.

Nyugdíj-jogosultság a szolgálati idő szerint		Különbözet az erdészeti terhére
a m. kir. bányászatnál	m. kir. erdészetenél	
8—9 szolg. év után fiz. 30 ^{0/0} -a	semmi	30 ^{0/0}
9—10 „ „ „ 31 „	„	31 „
10—11 „ „ „ 32 „	10 é. szolg. után 25 ^{0/0}	7 „
11—12 „ „ „ 33 „	semmi javítás	8 „
12—13 „ „ „ 34 „		9 „
13—14 „ „ „ 35 „		10 „
14—15 „ „ „ 36 „		11 „
15—16 „ „ „ 37.5 „		12.5 „
16—17 „ „ „ 40 „		15 „
17—18 „ „ „ 42.5 „	20 é. szolg. után 50 ^{0/0}	17 „
18—19 „ „ „ 45 „		20 „
19—20 „ „ „ 47.5 „		22.5 „
20—21 „ „ „ 50 „		—
21—22 „ „ „ 52.5 „		2.5 ^{0/0}
22—23 „ „ „ 55 „	semmi javítás	5 „
23—24 „ „ „ 57.5 „		7.5 „
24—25 „ „ „ 60 „		10 „
25—26 „ „ „ 62.5 „		12.5 „
26—27 „ „ „ 65 „		15 „
27—28 „ „ „ 67.5 „		17.5 „
28—29 „ „ „ 70 „	30 é. szolg. után 75 ^{0/0}	20 „
29—30 „ „ „ 72.5 „		22.5 „
30—31 „ „ „ 75 „		—
31—32 „ „ „ 77.5 „		2.5 ^{0/0}
32—33 „ „ „ 80 „	semmi javítás	5 ^{0/0}
33—34 „ „ „ 82.5 „		7.5 „
34—35 „ „ „ 85 „		10 „
35—36 „ „ „ 87.5 „		12.5 „
36—37 „ „ „ 90 „		15 „
37—38 „ „ „ 92.5 „	40 é. szolg. után 100 ^{0/0}	17.5 „
38—39 „ „ „ 95 „		20 „
39—40 „ „ „ 97.5 „		22.5 „
40-en felül „ „ „ 100 „		—

T Á R C A.

Vákáncsosok iskolája az erdőben.

Irta: Móricz Pál.
(Folytatás és vége.)

Nem is avégett jött a pusztázó, gazdám, — jajongott az asszony — hanem azért . . . Megbüntetik kendet, ha a Pisti gyerek nem jár rendesen az iskolába.

Szegény Gál András ködmönének zsebéből fáradtan kotorta elő a pipát és keserűségében illetéknépp dohogott.

— Az iskolába? . . . Azt az iskolát is csak a szegény emberek rontására fundálták ki az urak.

Az asszonynak még nem fásult el teljesen a szíve s a hányszor gyermekére gondolt, olyan volt, mint a nyögdecslő anyagalamb.

— Ne vétkezzék kend! Inkább áldja azokat az urakat, a kik ebben a vad erdőségben is iskolát építettek a szegény vákáncsosok gyermekének neveltetésére! Áldhatná azokat az urakat, a kik a tornácos erdei iskolába olyan szelid képű, jóindulatu tanító urat állítottak be . . .

— Már megint prédikálsz, asszony?

— Nem tanultam én azt! Ám azt kend is tudhatja, hogy a tanító ur is dicsérte a Pisti okos fejét. Ez a tanító ur is mondta, városi iskolában is ritka az ilyen könnyűszerrel tanuló gyermek . . . Vagy talán azt akarja kend, hogy a barmok közé csapjuk?

Még a kemény munkásemler hangját is meglágyította valami nemesebb eredetű belső érzés.

— Hiszen, a mi azt illeti! Nem ócsárolnék én senkit. De mikor csizmát sem tudunk venni a szegény porontynak! Meztláb vagy rongyba csavartan nem botorálhat dülőfölddekig! . . . Hisz magad is csakhogy éppen lézengsz a ház körül abban a vékony bocskorban. Nem téli fagyhoz, hóhoz, tarlóra! Nyári aratáshoz való az is.

Pisti a sutból pityogva hallgatta szüleit. Elszorult a kis szíve, mikor a napfényes, meleg iskolaszobára gondolt, a melyben a szelid arcú, nyájas hangú tanító ur a tudásnak, a világosságnak az ösvényeit tárta föl meggyőző magyarázataival.

. . . Kívül vakkantott a kutya.

— Talán csak nem valami kártévő féreg? — szólt az ember s a vasvillát felkapta a sarokból. Mikor a pitvarajtóból kilépett a szabadba, kutyája hűségesen sön-dörödött foltos csizmájához.

Ebből látható, mily nagy a különbsége a 10—10 évi ciklusok szerinti nyugdíj kiszabásnak az erdészetnél s mily előnyös a bányászatra nézve, mert az utóbbiaknál minden év számít, holott az előbbieknél csak 10 év. Ez a kimutatás domborítja ki világosan az erdészeti altisztek nyugdíjazásánál a veszteséget, mely a 90—100%-ot meghaladja 10—10 évi számítási alapon.

Az erdészeti személyzetnek szolgálati szabályzata alig van, s ha egyes erdőhatóságok — saját katáskörükben — a hajdani pénzügyi- és a volt földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztériumoktól átvett rendeletek nyomán ilyeneket meg is állapítottak, először hiányosak, a mai kornak már meg nem felelők s másodszor igen kevesen vannak s lehetnek úgy fent, mint alant, kik azokhoz helyesen alkalmazkodni tudnának; ugyiszlóván a felsőbbség sokszor igazságosan ítélkezni nem képes, az altiszti személyzet pedig ha a kötelességeit nagyobb részt ismeri is, de emberi és szolgálati jogairól fogalma sincs.

A fegyelmi bíróságok tisztán tisztekből alakulnak, kik ritkán képzelhetik be magukat az altisztek szolgálatának sok oldalú bonyodalmaiba s nem egyszer kénytelenek egyoldalúan ítélkezni, csupán a meggyanúsítás alapján, nem lévén a fegyelmi bíróság tagjai között altiszt, ki az életből nyert tapasztalatai alapján az elferdített dolgokat megmagyarázná és a vádlottat védené, pedig a mai napság gyűlölt s oly nagyon kifogásolt katonai bíróságok is tisztek és altisztekből alakulnak.

Tekintve, hogy csupán azt kérjük, a mi létünk és családunk erkölcsi és anyagi fenntartásához elodázhatlanul szükséges, — továbbá tekintve azt, hogy az államtól — más ágazatbeliekkel szemben a méltányosságon alulit kérünk, s végre tekintve azt, hogy addig, a míg lehetett „hallgatva” mellőztük a sanyaruság mel-

lőzhetőket“ a mostani megélhetési viszonyok vasmarokkal kényszerítenek bennünket a magas kormány által tervbe vett fizetésünk rendezése és a szolgálati matematika megalkotásának idején a következő tiszteletteljes kérelemre:

a) Fizetésrendezés.

Az erdőlegények a mostani elnevezésük törlésével segédaltiszteknek, szolgálati idejük és szakképzettségük szemelött tartásával I—III. osztályba 600, 700, 800 K évi fizetéssel, ha pedig az altiszti képzettségüket megszerezték, 24 éves korukat elérték s legalább 5 évi nyugdíjba beszámítható szolgálati idejük van, altisztekké kinevezendők volnának.

Ki közülünk kinevezése után tényleges katonai szolgálatra bevonul, a rangsorozatban „állományon felül”-nek való nyilvántartása mellett ezen idő alatt is sorrend szerint fokozatosan előléptetendő, nehogy visszatérteig őt, mint előnyöst a nem katonaviseltek megelőzzék.

b) Szolgálati idő és az altisztek fizetése.

Szolgálati idő 40 helyett 35 év legyen. Az altiszt kezdő fizetése, a mostani személyi pótlékok beszüntetése mellett 1000 K-ban volna megállapítandó 5—5 évenkénti 100—100 K-val való emelkedéssel, hogy 35 évi szolgálatának utolsó 5 éves ciklusát 1600 K-nyi fizetéssel fejezhesse be.

c) Nyugdíj.

Az altisztek és özvegyeik nyugdíja a tisztii nyugdíjat szabályozó kulcs szerint volna megállapítandó.

A nyugdíjba beszámítandó volna a lakpénznek legalább a felerésze. A nyugdíjasok a magas kincstártól a szükséges tüzfát a szolgálatban élvezett mennyiség arányában ha azt a helyi viszonyok és a körülmények megengedik, önköltségi áron kapják meg.

Valahonnét, bent a messze erdőségből förtelmes vonyítás hallatszott. Talán kóbor farkas ugatott föl a holdvilágra?

Gál András körülkerülte a tyukólat. A fehér havon nem talált gyanus nyomot. Benézett az istállóba is. Néhány marok szénát vetett gubancos szőrű kis lovackája elé . . .

Mikor körültekintett a szabadban, az égen szikráztak a csillagok. Mint fekete birodalomnak óriás őrkatonái, a havas fehér mezőből így mereszkedtek ki a megritkított tölgyfák . . .

Visszafeküdt vackába a kutya is. Gál András is bement. A pisle mécsvilágnál tovább beszélgettek. Az aszszony kezdte a beszédet:

— Az erdész urnak mégis szólhatna kelmed!

András biccentett a fejével.

— Jó ember az erdész ur! Pártolja a szegény embert. Ez igaz.

S miközben a szülék így beszélgettek, a Pisti gyerekek elszenderedett az enyhelyen. Mosolygott álmában. Azt álmodta: új csizmában, meleg ruhában törteti a havat. A lombtarolt vén fák alatt új csizmában, meleg ruhában lépked az iskola felé.

— Uh! — álmában megrebbent a gyerek, mert zördült a bokor az utszéken.

— A farkas! . . . Szabó „szomszédék” kis Erzsus-kája rémülten kapaszkodott a Pisti új kabátjába.

Bátor gyermek volt a Pisti. Görcsös kis vadkörtefabotja is volt neki. Felemelte a botot.

— Ahaha! Összekacagtak a gyermekek. A zuzmárás bokor mellől barnaszemű, karcsu őzikék ugrottak ki. A fényes hómezőn ezüstfehér port vertek föl a rohanó őzők . . .

Beteljesedett az álma Vákáncsos Pistinek. A szegény szülék nem hiába kopogtattak az erdész urnál. A városi tanács az erdész előterjesztésére huszonöt vákáncsos gyermeket ruházott föl teljes téli gunyával és csizmával, a ki ruhátlansága miatt az iskolába sem járhatott föl.

Gál Pistiek a meleg ruhában, az új csizmában, bőrsípkájokat nyakig behuzva, hidegtől csipett orcával bár, de vigan törtetnek zugó erdőn át, havas szárnyu fürgeteggel szemközt az erdei iskolához, melynek fehér meszelt szobájából a tudás világossága sugározik szét a vadon erdő kunyhócskáiba.

Meg-megzörren egy bokor. A zúzos bokor mögül kíváncsi őzike üti fel barnaszemű, nyulánk fejét.

d) Az árvák nevelése.

Ha az özvegy oly helyzetben van, hogy nem kénytelen nevetlen árváit más kézre bízni, eltekintve attól, hogy mennyi maradt, egy-e avagy három, vagy pedig több, évenként és egyenként legalább 100 K nevelési pótlékban részesítendő volna a gyermekek 15 éves koráig, mely nevelési pótlék azonban az özvegy nyugdíját fölül nem haladhatja. (Ily módon sok özvegy már a 4-ik gyermekre sem kapna járulékot. A szerkesztő).

Ha az árva azt a kort érte el, a mikor a magas m. kir. Erdőkincstár által felállított konviktusokba felvehető, az özvegy kérelmére oda felveendő. Abban az esetben, ha oda felvehető nem volna, úgy a fiú, mint a leányárva után a feljebb említett nevelési pótlék utalványozandó. (Ez homályos; hiszen az árva a nevelési járulékot atyja elhalálozásának napjától kapja s így nincs szükség későbbi utalványozásra. A szerkesztő).

e) Tiszti és altiszti gyermeknevelési-alap.

A jövőben ezen a címen a mostani 0.2 helyett 0.3% volna szedendő s ezen alapból az altiszti gyermekek is, az ipari, kereskedelmi vagy más szakpályára készülő jó tanulók támogatásban részesüljenek.

f) Természetbeni illetmények.

A természetbeni illetmények az egyenlőség kedvéért a következőleg volnának rendezendők.

Az illetménytűzifa a segédaltisztek számára évenként 18 és az altisztek 36 ürm³-ben házhoz való szállítással volna megállapítandó.

Az altisztek és segédaltisztek, ha kincstári avagy állandó lakással nem bírnak, tűzifailetményükért a magas m. kir. erdőkincstár részéről pénzben kielégítendő volnának.

Illetményföld és rét, tekintve édes hanzánk különböző vidékeinek, különböző és változatos haszonhozamát, erre való tekintettel és az egyenlőség kedvéért, osztályozandó volna.

Minthogy az illetményföld, ha az illetékesnek nem adható, megváltás tárgyát képezi, következetesen a rét és legelő, ha ki nem hasítható, a megengedett marhahartás arányában szintén a megválthatás tárgyát képezze, tehát nem mint eddig mint kedvezményt, de mint jogos illetményt. Legeltetni pedig 5 drb. szarvasmarhát — mint eddig — lehessen, de szemre és korra való tekintet nélkül.

g) Szolgálati pragmatika.

A szolgálati pragmatika az altisztekre vonatkozó rendelkezéseinek megállapításánál az altisztek nézete is meghallgatandó és tekintetbe veendő volna, hogy határozottan kidomborítsák az altiszt szolgálati és szolgálaton kívüli, tehát társadalmi viszonya is feljebbvalójával szemben.

h) Fegyelmi eljárás.

Fegyelmi bíróságokhoz, ha altisztről és segédaltisztről van szó, legalább egy altiszt is berendelendő.

*

A jelen tervezetünket szíves figyelembe ajánlják az érdekelteknek, s esetleges észrevételeiknek a budapesti találkozón való megtételét kérik szaktársi és hazafiúi tisztelettel

Á zsarnócai m. kir. kincstári erdészeti altisztek.

Az Orsz. Erdészeti és Vadászati Altiszti Egyesület alapszabályai.

(Folytatás.)

10. §. A tagság megszűnése. A tagság megszűnik a tag halála, külföldre való elköltözése, kilépése vagy kizárása esetén.

Az egyesületből való kilépés évenként egyszer, szeptember hó 15-ig jelenthető be. Az, aki kilépési szándékát eddig a napig be nem jelenti, további egy évre is tagnak tekintendő.

A kizárás alapját képező feltételek a 9. §. végpontjában foglalvák és azt a központi választmány szövegszerű többséggel határozza el, mely a közgyűlés elé feleltethető, mely arra nézve titkos szavazással dönt. A közgyűlés döntéseig a választmány által kizárt tag tagsági jogait nem gyakorolhatja. A kilépett vagy kizárt tagok az egyesülettel szemben minden igényüket veszítik.

11. §. A tagok jogai és kötelességei. Az egyesület minden tagja a közgyűléseken résztvehet és azokon szavazati joggal bír; választó s bármely tisztségre megválasztható, de csak abban az esetben, ha tagsági járulékaival nincs hátralékban.

Ígénye van minden tagnak és családtagjának a 6. §-ban említett esetleges jótéteményekre s az egyesület által netalán kiadandó könyveket szakközleményeket mérsékelt áron kapja.

Ezekkel szemben minden egyes tagnak kötelessége az egyesület érdekeit teljes erejéből előmozdítani, a kartársak közt az egyetértés és összetartás érzetét terjeszteni és ápolni, végül a gyűlésekre a lehetőséghez képest eljárni.

12. §. Az egyesület igazgatása. A központi egyesület vidéki fiókokat szervez s illetve azok szervezését elősegíti.

A vidéki fiókok, egyes erdőhatóságok, esetleg megyék székhelyén állítandók fel. Fiókegyesület létesítéséhez legalább 20 rendes tag szükséges.

Ott, a hol valamely vidéken a fiókegyesület megalakításához szükséges 20 tag nem található, a tagokul belépni kívánók akár a legközelebbi fiókegyesülethez, akár a központhoz csatlakozhatnak.

Mindegyik fiókegyesület saját körében elnököt és tisztkart választ. Az elnök hivatalból tagja a központi választmánynak.

A fiókegyesületek összegyűjtik a tagsági díjakat s azokat beszállítják a központi pénztárba, míg viszont levelezési és egyéb elfogadott költségeiket a központi pénztár fedezi. A fiókegyesület külön vagyonát csak a neki nyújtott adományok s az általa rendezendő mulatságok jövedelmei képezik, feloszlása esetén azonban az így gyűjtött vagyon az anyaegyesületre száll.

Az egyesület összes ügyeit a központi anyaegyesület vezeti s ebben a tekintetben a fiókok annak alá lesznek rendelve.

Az egyesületi közlöny, valamint esetleges más irodalmi termékek szerkesztéséről és kiadásáról a központi anyaegyesület gondoskodik.

13. §. Az egyesület intéző közegei. Az egyesület intéző közegei: a közgyűlés, a választmány, az előjáróság.

14. A közgyűlés és hatásköre. A közgyűlés az egyesületnek legfelsőbb fóruma s hatáskörébe tartozik:

- a) Az évi költségvetés megállapítása.
- b) A pénztár számadásainak megvizsgálása.
- c) Az egyesület alapszabályainak megváltoztatására vonatkozó indítványok fölötti határozás.
- d) Tagkirekesztés fölötti végleges döntés.
- e) Az előjáróságnak 3 évre való megválasztása.

A közgyűlés minden évben megtartandó, s annak idejét és helyét az előjáróság a fiókegyesületek elnökeivel egyetértőleg állapítja meg. Minden évben más-más vidék valamely gócpontján tartandó a közgyűlés.

A tárgysorozatot is magában foglaló meghívó minden egyes tagnak a közgyűlést megelőzőleg 6 héttel megküldendő.

A közgyűlés megtartható, ha az összegyűlt tagok száma — beszámítva a képviselt tagokat is — a taglétszám $\frac{2}{3}$ -át eléri. A fiókegyesületek elnökei, vagy ezek akadályoztatása esetén más kiküldöttje a kiküldő fiókegyesület összes tagjait hivatalból, minden külön meghatalmazások nélkül jogérvényesen képviselik és annyi szavazattal bírnak, a hány tagot képviselnek.

Az előjáróság s illetve a központi választmány által megállapított tárgysorozaton kívül minden tag jogosítva van külön is indítványt tenni, de köteles azt a közgyűlés határnapja előtt legalább 3 héttel előbb a központi elnökséghez benyújtani.

A közgyűlésen a szavazás rendszerint felállással történik, azonban az elnök kívánságára, vagy 10 tag írásbeli kívánságára titkos is lehet. Tagok kirekesztése csakis titkos szavazással történhetik.

A tárgyalás folyamáról az egyesület jegyzője jegyzőkönyvet vezet.

Végül a közgyűlés határozza meg az előjáróság tagjainak és a hivatalos közlöny szerkesztőjének esetleges tiszteletdíjait.

(Folyt. köv.)

Fel budapestre!

A folyó évi november hó 6. és következő napjaira kitűzött gyűlésre bár még csak szórványosan, de mégis jelentkeznek résztvevők. A máramarosszigeti erdőgazgatóságbeli kartársak 3—4, a szászsebesiek 4—6 kiküldötttel jeleznek s azt hisszük, hogy eddig már a zsarnócai intézőségénél is többfelől jelentkeztek.

Nálunk ujabban névszerint be lettek jelentve s illetve saját személyükre nézve jelentkeztek:

Az ungvári m. kir. főerdőhivatal részéről:

7. Magdó Márton;

8. Sznoha Vilmos.

A sziklai m. kir. erdőgondnokságtól:

9. Steller József.

Saját személyére nézve:

10. Fehér István Ruzsról.

Bizonytalan résztvevőül jelentkezett még Orosz Ferenc kartársunk Fericséről.

Zsurilla Antal kartárs azt az örömdetes hirt közli, hogy sikerült ügyünknek Heiner Hugó országgyűlési képviselő urat megnyerni, ki a gyűlésen való részvételét, valamint a küldöttségnek a miniszter ur elé való vezetését megígérte. Azt hisszük, hogy sikerülni fog még több képviselő urat is megnyerni. Annak idején gyűlésünkre a fővárosi sajtó képviselőit is meg fogjuk hívni.

Lapunk szerkesztője az olcsóbb elszállásolás szempontjából öt szállodához fordult, s ezek közül a legméltyánosabb ajánlatot a VIII. kerület 2. szám alatt (közel a központi pályaudvarhoz) lévő „József Főherceg“ szálloda tett, személyenkint s naponkint 2 K 20 fillérrel.

Kérjük a gyűlésre felrándulni szándékozókat, hogy mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

A budapesti nagygyűlés.

A november hó 6. és következő napjain Budapesten megtartandó gyűlés előkészítésére vonatkozólag a zsarnócai és máramarosszigeti központok által kibocsátott alábbi felhívásokat kaptuk meg közlés végett:

Tisztelt szaktársak!

Folyó évi november hó 6-án és következő napjain fizetés rendezésünk ügyében Budapesten tartandó országos erdőaltiszti gyűlés tárgyában felkérjük minden gondnokságot, hogy kebelükből egy altisztet minden egyes szaktárs által aláírt megbízó levéllel ellátva október hó 16-án délután 2 órakor Zsarnóczán az erdőhivatal helyiségében tartandó értekezletre küldjék ki.

Ezen megbízottak azon bizottságot fogják képezni, kik megválasztják Budapestre a küldöttséget, és megállapítják ezeknek a költségeit és minden más kiadásokat. Megjegyeztetik, hogy ezen napon hozott határozat minden egyes megbízót kötelezendí.

Kelt Zsarnócza, 1910. évi szeptember hó 18-án.

Kartársi üdvözléssel:

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal központi altisztikara.

*

Felhívás!

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósági kerület altiszti (főerdőőr, famester, erdőőr, erdőlegény és segéderdőőr) karához.

Az „Erdészeti Ujság“ f. év szeptember hó 4-én megjelent számában arra hív fel mindnyájunkat, hogy ügyünk rendezése céljából f. év november hó 6-án Budapesten tartandó országos gyűlésre lehető minél nagyobb számban jelenjünk meg.

A f. hó 11-én megtartott választmányi ülés alkalmából tárgyaltuk is ezt az ügyet és mindannyian, akik jelen voltunk a felhívást örömmel vettük és elhatároztuk, hogy az erdőigazgatósági kerületből 3—4 kartársunkkal képviseltetjük magunkat, mire nézve Tomcsányi Gusztáv min. tanácsos, m. kir. erdőigazgató Úr Óméltóságát is megkértük ügyünk rendezéséhez szükséges felránduláshoz az engedély megadására, amihez Óméltósága kegyesen hozzájárult és megengedte, hogy a kijelölendő kartársak szabadság iránti kérvényüket kötelesek ideje korán felterjeszteni.

Ennélfogva kérünk benneteket, hogy ügyünk rendezéséhez kiküldendő kartársak költségeihez minden egyes erdészeti altiszt 2 K és minden egyes erdőlegény és segéderdőőr 1—1 koronával hozzájárulni sziveskedjete.

A hozzájárulási költséget a f. év október havi fizetésből mindenki az irodabeli kartársnak szolgáltatassa be, aki az összegyűlt pénzt névjegyzék kíséretében szives lesz az erdőigazgatósági kiadóhivatal címére legkésőbb f. év október hó 10-éig beküldeni.

Félreértések kikerülése végett legyetek szivesek az erdőigazgatóság kerületéből 3—4 kartársat kijelölni; akikre ezek közül végeredményében a legnagyobb bizalom esik, azok azonnal értesítve lesznek, hogy az utazásra az előkészületeket megtehessek.

Máramarossziget, 1910. szeptember 15.

Kartársi üdvözléssel:

A máramarosszigeti

m. kir. erdőigazgatóság altisztikara.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Eszéki kölcsönös segélyző szövetkezet. Beküldték lapunknak a szövetkezet működésének módozatait, a melyekből azt látjuk, hogy az itt való biztosítás minden más biztosításnál kedvezőbb. Például felhozzuk itt az I. módozatot. Ennek csoportja 1200 üzletrészből áll s tagja lehet minden egészséges egyén, ki 16 életévét betöltötte, de a 60-at még túl nem lépte. Ez a módozat a következő előnyöket nyújtja:

Ha a tag egy évi tagság után elhalna, a szövetkezet a hátramaradott családnak haláleseti segély címén 2000 koronát fizet. Ha a tag 30 évi tagság után még életben van, joga van ezt a 2000 koronát felvenni, vagy pedig e helyett élete fogytaig havi 50 korona járadékot elfogadni, de még ebben az utóbbi esetben is elhalálozáskor a 2000 korona egész összegében ki lesz fizetve.

Ha egy tag 3 évi tagság után valami szerencsétlenség folytán keresetképtelenné válnék és nem lenne abban a helyzetben, hogy kötelezettségeinek eleget tegyen, úgy igazgatósági határozattal életfogytiglani havi 50 korona segélyben részesül.

Ennél a módozatnál fizetendő: beiratási díj 10 K, — évi tagsági díj 12 K, ezen felül minden csoportbeli elhalálozásnál haláleseti járulék fejében 2 K.

Ezen módozat szerint két üzletrész is jegyezhető.

Érdeklődőknek az ismertető füzetet és belépési nyilatkozatot lapunk szerkesztősége is megküldi.

KÜLÖNFÉLÉK.

*** Két napig a borzlyukban.** Tragikomikus esetet jelentenek Vasvárról. Márkus János olaszkaai hegyi pásztor a minap a mezőn meglőtt egy borzot. A megsebesült állatnak azonban volt még annyi ereje, hogy odujába visszabujhatott. A vadász utána bujt az odujába, de kijönni már nem tudott és minél jobban erőlködött, annál inkább csuszott befelé, úgy hogy végre csak a csizmája talpa látszott ki a földből. Majdnem negyvennyolc óra múlva akadtak csak rá hozzátartozói, a kik keresésére indultak. Őket is csak az vezette nyomra, hogy a nyílás száján találták levetett kabátját és fegyverét. Ugy kellett a szerencsétlen embert kiásni a földből, a borzfészekből, a hol a hegyi pásztor eszméletlen állapotban a meglőtt borzon feküdt. Ujjairól a körmök mind leszakadtak a nagy erőlködéstől, a mellyel magát ki akarta szabadítani. Karjairól cafatokban lógott a hus. A feje pedig hordó nagyságúra dagadt meg. Alig tudták orvosi segítséggel eszméletre téríteni. A midőn észretért, az első szava az volt, hogy a borzot ne hagyják ott, hanem vigyék haza, ha már ennyire megszenvedett érte.

*** Egy különös gombafaj.** Különösen gyorsan növő gombafaj terem Jáva szigetén, az ugynevezett „dictyophora“, amelyet Fairchild Dávid amerikai tanár fedezett fel és ismertet most a „Volta Review“ című amerikai folyóiratban. Fairchildet az Egyesült-Államok földmívelésügyi kormányza kiküldte Jáva szigetére, hogy ott olyan növények után kutasson, amelyeket az Unióban meg lehetne honosítani. Ily növények után való kutatása közben akadt a főntemlített gombára, amely olyan gyorsan nő, hogy növéstét látni lehet. Fairchild a gombát le akarta fotografálni, de ez eleinte nem sikerült, mert a gomba olyan gyorsan nőtt, hogy a képek mind elmosódtak, csakis pillanatnyi felvételekkel sikerült azután a gomba képét megrögzíteni.

*** Egészségünket csak akkor tudjuk, amikor már elvesztettük.** Ám az okos ember nem várja be elvesztét és főleg az ilyen járványos időben már előre gondoskodik, hogy háza sohase legyen egy palack Esterházy cognac nélkül. Ahol pedig ezzel élnek, oda kolera be nem férkőzik soha.

Szerkesztői és kiadói posta.

Tóth Mihály urnak. A tévedésből visszaküldött lap helyett másikat küldtünk. **Zsurilla Antal urnak.** Köszönet a buzgólkodásért! Abban soha sem kételkedtem, hogy az öregek közt is vannak tevékeny, lelkesedő férfiak, hiszen magam is — bár még nem akarom elismerni — az öregek közé kezdek tartozni. Én a mi képviselőnket fogom felkérni. A lapok értesítése az én dolgom. **Fehér István urnak.** Köszönet a szives értesítésért. **Magdó Márton urnak.** Ne legyünk kicsinyhitűek! Ölelek a viszontlátásig! **Róna János urnak.** A múlt évben 3 koronát kaptunk s ebből leszámítva az akkor küldött néhány számot és a Havi Szemlét, a maradványt f. év június végéig jegyeztük be. **Sperka József** kartárs urnak a lapot 17 számtól kezdve megküldtük. **Bittner Alajos urnak.** Köszönet a nekünk annyira jóleső jóindulatért! **Prütl János urnak.** Az év végeig van előfizetve. A címet kiigazítottuk. Sziveskedjék vidékén a lapot terjeszteni.

Hasznos tanácsadó a háziállataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és a sertésvész elleni védekezésről című tanácsos könyvet ingyen mellékeljük. Megrendelési cím: **A Gazda Kincse** kiadóhivatala, Budapest, VII., Verseny-utca 6. E. Ugyanitt kapható a híres **Olgyai-féle Sertésvész elleni óvszer** ára nagy üvegenként **3 korona 50 fillér** utasítással együtt. Egy postadobában 2 üveg szállítható. Hálás lesz ajánlásunkért.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földmívelési m. kir. miniszterium 70542. sz. magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely — cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk. —

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagvakat, répa, here és más gazdasági magvakat, saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdőszítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,
gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
— élősövény-csemetéket. —

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. „

20.000 „ diszfenyő 1½—3 „ „